

Sør Aurdal kommune

Ordføreren
Oppvekstgruppa
Styringsgruppa
Gruppeledere
Kommunestyrerepresentanter
Rådmannen

Hedalen 10. november, 2008

Pågående omstillingsprosjekt knyttet til oppvekstvilkår

1. Grunnlaget for henvendelsen

Vi viser til pågående omstillingsprosjekt, og til orienteringer gitt i offentlige møter og i referats form på Hedalen.no. På dette grunnlaget har Foreldrerådets Arbeidsutvalg avholdt møte i Hedalen i dag. Det var invitert til et åpent møte, også organisasjoner i bygda, fordi vi mener at oppvekstvilkår er svært viktig for hele bygdesamfunnet, selv om man ikke har barn i aktuell alder.

2. Omstillingsprosjektets formål

Innledningsvis vil vi uttrykke vår forståelse for å lete etter områder hvor man kan spare kostnader. De fleste er godt kjent med kommunens utfordringer knyttet til økonomien generelt, men også utfordringer knyttet til styring av kostnadsforbruket. I den sammenheng finner grunn til å minne om at kostnadsforbruket ved vår skole har vært under betryggende kontroll.

3. Kost- nytte, og lovpålagte oppgaver

Problemet i all virksomhet er at kostnader isolert sett er et uønsket fenomen, men må alltid ses i sammenheng med den nytten de representerer. Skole og oppvekstmiljø er lovpålagte oppgaver som kommunen er forpliktet til å legge til rette for. Det er derfor etter vår oppfatning et **særlig behov for å legge til rette for et trygt og godt skoletilbud**, og i størst mulig grad å unngå skadevirkninger som et kostnadsutt vil måtte medføre.

4. Situasjonen ved Hbu

Antall elever ved **Hbu** har i de senere årene ligget rundt 90. Tross dystre spådommer vil skolen neste år ha mer enn 100 elever. Enn videre vet vi positivt at ungdommer enten har bestemt seg for å flytte hjem, eller vurderer det samme. Noen av disse har barn som vil gjøre bruk av barnehage-, SFO og skoletilbudet i bygda.

Vi vil også minne om at elevprestasjonene både i nasjonale prøver og i avlagte eksamener på ungdomsskoletrinnet ikke står tilbake for resultater oppnådd andre steder. Tvert i mot!

I denne sammenhengen finner vi det unaturlig og underlig at man som ett av forslagene legger opp til **en delvis sammenslåing med andre skoler, som dermed medfører delvis nedleggelse av tilbudet i en kvalitativ god skole, – og en skole i vekst.**

5. Offentlige tilbud i Hedalen

Barnefamiliene har fra før mistet flere tilbud i nærområdet, og vi nevner fortløpende: helsestasjonen, legekantoret og tannlegekontoret. **Tilgjengelighet er en del av trivselen, som igjen er en avgjørende faktor for å prioritere ett geografisk område foran et annet.**

6. Prosjektgruppas alternativer

Vi vil i det følgende ta for oss de alternativene som direkte berører vår skole, i det vi ikke har tilstrekkelig kunnskap om forhold i andre skolekretser. Ei heller vil vi komme med innspill som kan resultere i rivalisering bygdene i mellom. Vi vil heller ikke ha noen formening om hvordan skolesektoren administrativt skal organiseres.

6.1. Prosjektgruppas alternativ 6

1-4. klasse og SFO i Begnadalen, 5.-10. klasse til Hedalen

Nærhet og trygghet bør være viktige verdier i våre barns oppvekst. Vi ser disse verdiene som forutsetninger for identitetsbygging og læring. Da 6-åringene ble tatt inn i skolen, ble retten til skole i nærmiljøet understreket i opplæringslovens §8-1.

Vi har tro på verdien av aldersblandede grupper, og vi har stor tro på eldre som forbilder for yngre som kommer etter. Ett av målene med skolen er å skape gagns mennesker. I denne sammenheng tror vi **at sosialisering på tvers av aldersgrupper er en rikdom å ta med seg videre i livet.**

Ved å dele barnetrinnet i to vil så vel søsken som lekekamerater kunne bli delt mellom to skoler – og **i en fase av livet hvor trygghet og tilhørighet er en svært viktig faktor.**

Avstanden vil videre være et betydelig hinder for at elevene kan nyttiggjøre seg SFO-tilbudet, når man vet at det i gjennomsnitt tar ca. 20 minutter hver veg for henting av barna. Altså 40 minutter i tillegg til arbeidsdagen, som også ellers innbefatter reise til og fra arbeidet. Tilbudet blir derfor trolig ikke brukt, med det resultat at barnefamiliene vil se seg om etter andre boalternativer som tilfredsstillende et kvalifisert SFO-tilbud.

6.2 Prosjektgruppas alternativ 7

Overføre alle ungdomskoleelever til SAUS

Avstanden fra Hedalens yttergrenser til kommunesentret dreier seg samlet om 2 1/2 til 3 timers bussreise tur/retur. En nedleggelse av ungdomsskolen i bygda vil føre til at elevene blir belastet med en lengre arbeidsdag enn ønskelig og nødvendig. Skal en elev i tillegg til skoletiden ha to-tre timer på buss, vil elevens arbeidsdag inklusiv lekselesing bli lengre enn hva de fleste voksne vil akseptere. Her viser vi forskning som LUFSS refererer til på sine nettsider:

Større avstander til skole fører blant annet til: lengre arbeidsdager for elevene, redusert læringsutbytte, dårligere fysisk helse, økt mobbing og likegyldighet, redusert fritid til å være med i hjem- og nærmiljø, sviktende samarbeid hjem-skole (...)

”Dei små skulane er gode og framtidretta skular, som gir ungane eit godt fagleg og sosialt utbyte og ein god start i livet. Det kan eg dokumentere med norsk og internasjonal forskning.”

(Kristoffer Melheim, høgskulelektor)

Vi tillater oss å referere til pensjonert skolesjef Kvarme som uttrykte at en felles ungdomsskole på Bagn ikke er noe alternativ fordi reisetiden blir for lang for de elevene som bor lengst unna.

7. Felles anførsler mot prosjektgruppas forslag 6 og 7

Kvantitet er ikke ensbetydende med kvalitet. Det er naturlig at hver enkelt elev får mer tilpasset undervisning når en gruppe består av 13 elever, i stedet for 27. Samarbeide mellom skolen og heimen er dessuten viktig for å oppnå et godt resultat. Nærhet i videste forstand, både rent fysisk, men også følelsesmessig, er viktig. En naturlig reaksjon er at man ikke føler tilhørighet på samme måte når den fysiske avstanden øker.

Videre vil vi påpeke problemer som en splitting av søskenflokkene vil medføre for enslige forsørgere og for pendlerfamilier. Ved deling av skoletrinnene vil det bety merinnsats og større krav til organisering av tiden når man skal forholde seg til to forskjellige skoler.

Skolen er et viktig kulturelt bindeledd i lokalsamfunnet. Samhandlingen mellom skolen og samfunnet og skolen og idrettsanleggene vil bli skadelidende av en deling av klassetrinnene.

I det hele mener vi at deling av klassetrinnene vil forverre levevilkårene for familiene som er her, og vil naturlig nok virke negativt for rekrutteringen av potensielle tilflyttere.

8. Utfordringen og alternative løsninger

Kommunen sliter med, som mange andre, at innbyggertallet går ned, og befolkningen forgubbes. Motstykket til dette er prosjektet som pågår ved å skaffe nederlendere og tyskere til Valdres. Vi har vært så heldige å få flere av nederlenderne som innbyggere i vårt dalføre.

Det blir da et paradoks at man på den ene siden bruker både menneskelige og økonomiske ressurser på å få tak i mennesker som er villige til å flytte, og samtidig vil redusere tilbudet til den gruppa vi trenger aller mest, nemlig barnefamilieene. I den sammenheng viser til A-magasinet av 27. oktober, hvor en nederlandsk familie, i Hedalen, ga uttrykk for at lokalmiljøet og nærheten til skolen var av avgjørende betydning for å forsøke noe nytt!

Ytterligere vil vi minne om et nå avsluttet prosjekt, det såkalte "småsamfunnsprosjektet", som hadde visjoner om hvordan bygdesamfunnet skulle utvikle seg, og hvordan befolkningstilveksten skulle bedres. Her var det snakk om en økning av innbyggertallet på 10-12 %.

Det er etter vår oppfatning ikke mulig å forene synspunkter, som på den ene siden forsøker å skape et satsingsområde, mens man på den andre siden fjerner den typen infrastruktur som skolen rent faktisk er. Her må det bli et valg,- enten eller!

Vårt klare alternativ er vekst og utvikling, ikke stagnasjon og avfolkning.

Fortsatt er det ikke kjent hvilke samarbeidsløsninger vi kan få med Ringerike kommune om felles løsninger for ungdomsskolen, sammen med Nes.

9. Barnehagen

Selv om barnehagedrift ikke synes å være en del av styringsgruppas mandat, har vi fått en bekreftet nyhet om at styreverns stillingshjemmel i Hedalen Barnehage skal reduseres fra 100 % til 40 %, og at det ikke vil satt inn vikar for den delen som blir fjernet. Dette er allerede en økonomisk tilpasning som reelt sett går ut over drift og lederskap, noe som igjen berører barns oppvekstvilkår på en negativ måte. Sett hen til den besparelsen som dette innebærer, bør den tillegges vekt når andre elementer i oppvekstvilkårene, så som skole- og ungdomsskolestrukturen i Hedalen skal vurderes.

10. Oppsummering

Vi ber om forståelse for at vi gjør bruk av vår legitime rett, på demokratisk vis, å kjempe for mulighetene til å bo i et dalføre hvor vi føler oss heime, og dessuten trygge.

Vi ber derfor de folkevalgte om å ta behørig hensyn til den geografien som vi befinner oss i, og til barnas beste, når man skal velge hvilke løsninger som de økonomiske utfordringene

krever. **Vi tror at man, både på kort og lang sikt, er tjent med å stimulere til bosetting og vekst, framfor å spare på helt basale tilbud.**

Fortsett med trenden som er skapt ved ”innvanderprosjektet” og ”småsamfunnsprosjektet”. Allerede nå kan vi se positive effekter av innsatsen som er gjort. La prosjektenes ideer få tid til å virke!

Til slutt viser vi til en frittstående del av

Styringsgruppas alternativ 10,

”Hedalen barne- og ungdomsskole som nå”

I det foranstående har vi argumentert for hvorfor vi ønsker å beholde skolen som den er. Kun ett argument taler mot, og det er økonomiske betraktninger, men de er svært kortsiktige.

Alle argumenter forøvrig støtter opp om at skolen skal bestå som en kombinasjonsskole.

Vi har et godt skole-, barnehage- og SFO-tilbud i Hedalen. Vi håper at valgene som skal tas, vil være i vår felles interesse, det vil si barns og ungdoms beste, som igjen støtter opp under et **levende bygdesamfunn**. Bedre inntektskilder for framtida finnes knapt.

Vi er blitt kjent med at arbeidsgruppa nå vurderer et alternativ 11 – som handler om å samle hele ungdomsskolen i Sør-Aurdal i Begnadalen, og barnetrinnet for ytre del i Hedalen. Dette er ikke utredet ennå, og vi vil komme tilbake til temaet senere, i det en vesentlig forutsetning for en ungdomsskole i kommunen er at alle elevene får en akseptabel reisetid.

Med vennlig hilsen

Foreldrenes Arbeidsutvalg ved Hedalen barn- og ungdomsskole

Mona Strandbråten

Leder

Heidi Sollie

Nestleder

Brevets innhold tiltredes av: